

senyor Aguilar-amat dona lectura d'una petita nota sobre'l *Helix Companyoi* Aleron, qu'es troba á les taulades de la Iglesia de Santa María del Mar d'aquesta ciutat.

D. Salvador Maluquer comunica verbalment els resultats de l'excursió ultimament efectuada al Prat del Llobregat per varis senyors sòcis d'aquesta Institució, fent notar la trobada de gran nombre de especies de *colémbolos*, y moluschs, originantse ab aquest motiu una conversa en la que prengueren part els socis Srs. Ferrer y Vert, Rosals y de Sagarra, explicant ab gran erudició el primer de dits senyors la posició sistemática dels *colémbolos*.

El Sr. President aixecá la sessió á les 22 hores 30 minuts.



## ASSAIG MONOGRAFICH

SOBRE LES

# CICINDELES CATALANES

PER

EUGENI FERRER Y DALMAU

(ACABAMENT)

A Catalunya s'hi troba en Barcelona, desembocadura del Besós haventse donat com a *C. trisignata* Latr.

Les diferencies que permeten aillar immediatament aquestes especies son:

Pronot. vellós sobre'l disch—carrat.—Disch del abdomen llampí. Lúnula hm. solta.—Apical y discal unides per un traç fi.—Elitres no paralels, quelcom ovalats . . . . . *C. litterata*

Pronot. llampí sobre'l disch.— $1\frac{1}{3}$  ample que llarch.—Disch del abd. vellós.—Lúnula hm. soldada.—Ap. y discal, unides per traç groixut.—Elitres paralels . . . . . *C. trisignata* Latr.



Aquesta espècie havia sigut citada per *Saura* y els entomòlechs posteriors la confonguerem ab la *trisignata*, duptosa.

**CICINDELA LUNULATA. FAB.**

Lam. IV.—Fig. 11

«*Nigra, elytris lunulis duabus maculisque duabus albis, anteriore transversa*».—Long. 10-16 mm.

Fab. Spc. Ins. 284

Grossa. Cap ab el front vellós. Pronótum més ample que llarch, igual ample al coll que a la base, ab pilositat blanca.

Elitres plans més dilatats en les femelles que en els mascles, vora da apical molt finament dentada.

El tipus de Fabricius presenta una lúnula humeral, un altra apical, una banda transversa al disch, corresponent als punts *a* y *b* y dos punts solts que son el *c* y *d*.

Cara inferior vert blau.

Les variacions que presenta son:

Ab quatre taques sobre'l disch	Una lunula humeral y altre apical . . .	color bronzejat. <i>nemoralis</i> vert. . . . . <i>discors</i> blau. . . . . <i>viridi-caerulea</i> negre. . . . . <i>lugens</i>	Oliv. Meg. Dokht. Dej.
	Sols la lúnula humeral . . . . .	<i>6 maculata</i>	Beut.
	Sols la lúnula apical . . . . .	<i>Koltzei</i>	Beut.
	Sens lúnules, tot reduit á 8 punts.	<i>interrupta</i>	Schils.
Una banda transversa y dos punts	Una lunula humeral y altre apical . . .	negre. . . . . <i>lunulata</i> roig bronzejat. <i>massaniensis</i> brú clar. . . . . <i>Fabricii</i>	Fabr. Dokht. Beuth.
	Sols lunula humeral . . . . .	Unió prima . . . <i>littoralis</i> Unió groxuda . . <i>barbara</i>	Fabr. Fabr.
	Sens cap lunula hum. ni apical.	<i>inhumeralis</i>	Beuth.



Ab tres punts del disch units en faixa angulosa y un punt. | Punt solt marginal. *mediterranea* Beuth.  
 | Punt solt intern . . . *conjuncta-postulata* Dokth.

Variacions incompletes . . . . . *venatoria* Poda.

Me son desconegudes: ab) *4 punctata*.

ab) *obscurior*.

ab) *Horní*.

La *C. lunulata* es propia dels sorrals marítims havent sigut citada per Cuní y Salvañá de Barcelona, Badalona, Mataró. Es abundosa a Castelldefels, casi tocant l'aigua del mar.

Les aberracions trovades son a més del

*tipus* molt comú per tot.

*barbara* Cast. junt ab el tipus

*interrupta* Sch. Castelldefels. Col. Ferrer y Dalmau.

## CICINDELA FLEXUOSA FAB.

«*Obscura, elytris lunula humerali, fascia media recurva, punctisque quinque albis*».—Long.  $10\frac{1}{4}$   $12\frac{1}{2}$ .

Fab. Mant. Ins. I. p. 186

Cap ab una corona de pels blanchs en la part posterior dels ulls. Pronótum més ample que llarch, vellós.

Elitres bronzejats més ó menys verdosos, ab una lunula humeral, dos punts escutillars, una banda recorvada discal, un punt sutural, y dos punts apicals.

Cara inferior blava, vellosa.

Les variacions son:

Variacions de color.		Color vert. . . . .	<i>smaragdina</i>	Beuth.
		Labrum fosch . . . . .	<i>fuscilabris</i>	Ferrer.

Variacions per soldadura		Lunula hum. y 1. <sup>a</sup> taca escutelar.	<i>Wimmeli</i>	Beuth.
		Forma apical . . . . .	<i>lunata</i>	Beuth.
		Semi-circunflexa humeral . . .	<i>siciliana</i>	Beuth.
		Semi-circunflexa apical. . . .	<i>circumflexa</i>	Dej.
		Circunflexa. . . . .	<i>caspia</i>	Frich.
			= <i>albocincta</i>	Beuth.



Variacions incompletes . . . . . *lurida* Dej.

**Nota.**—Aquestes variacions incompletes reben nom segons les taques que falten; els principals son:

Falta 1.<sup>a</sup> scutellar . . . . . *angulata* Beuth.  
 Falta 2.<sup>a</sup> scutellar . . . . . *egena* Beuth.  
 Falten 2.<sup>a</sup> scutellar y sutural. *Mülleriana* Beuthin.  
 Falta 1.<sup>a</sup> apical . . . . . *Beuthini* Ferrer.

Falten aquestes taques, la lun. hum. partida y 1.<sup>a</sup> apical *lyrophora* Beuthin. Me es desconeguda *manca* Beuth.

Especie propia del mitj dia d'Europa, citada de tota la costa Catalana (Cuni), Mataró (Salvañá), Barcelona (Cuní), Castelldefels (Col. Ferrer y Dalmau), S. Felfu de Llobregat (Mas de X.)

Les variacions son:

Tipu	per tot arreu.
ab. <i>egena</i>	Mataró, S. Feliu.
ab. <i>smaragdina</i>	Mataró.
ab. <i>fuscilabris</i>	Ferr. Mataró
ab. <i>Beuthini</i>	Ferr. Sta. Coloma de Gramanet.

## CATALECH DE LES CÍCINDELES CATALANES

- C. silvatica* L.
- C. silvicola* Latr. ab. *viridis* Beut.
- C. hibrida* L. var. Riparia: ab *Cadevalli* Ferr. — ab. *rectilinea* Meg. — ab. *montana* Charp. — ab. *rudrata* Beut. — ab. *humeralis* Beut. — ab. *Menetriesi* Beut.
- C. campestris* L. ab. *rubens* Friv. — ab. *nigrescens* Heer. — ab. *melanostoma* D. T. — ab. *deuteros* D. T. — ab. *protos* D. T. — ab. *exsuturalis* Beuth. — ab. *destituta* Srnka. — ab. *4 maculata* Beut. — ab. *Luetgensí* Beut. — ab. *exapicalis* Beut. — ab. *tetrasticta* Ferr. — ab. *humerosa* Srnka. — ab. *connata* Heer. — ab. *connata-conjuncta* Ferr. — ab. *conjuncta* D. T. — ab. *affinis* Dej.
- C. germanica* L. ab. *catalonica* Beut.



- C. maura* L. ab. *punctigera* Krtz. — ab. *Mülleri* Beut. —  
ab. *humeralis* Beut. — ab. *stricta* Beuth. — ab.  
*angulata* Beuthin.
- C. paludosa* Duf. ab. *viridis* Beuthin — ab. *coerulea* Beuthin. —  
ab. *scalaris* Dej. — ab. *subulicola* Watl. — ab.  
*Hopfgarteni* Beuth. — ab. *Dufouri* Beuthin.  
— ab. *Baui* Beuthin.
- C. circumdata* Dej. Duptosa á Catalunya.
- C. trisignata* Latr. Duptosa á Catalunya.
- C. litterata* Sulz.
- C. lunulata* Fab. ab. *barbara* Cast. — ab. *interrupta* Schilsky.
- C. flexuosa* Fab. ab. *smeragdina* Beut. — ab. *fuscilabris* Ferr.  
— ab. *egena* Beut. — ab. *Beuthini* Ferrer.

Aquest treball compren donchs en definitiva:

**12** Species, de les que dues duptoses y

**41** aberracions, trovades a Catalunya

**53** tipus que estem segurs s'aumentarán ab altres  
que facilment se podrán determinar per les notes y classificacions qu'  
hem procurat presentar d'un modo força complet.





EXPLICACIÓ DE LES LAMINES

LÁMINA I

Fig. superior.—Cicindela tipo vista per sobre.

» inferior.— » » » sota.

*a*—Antena.

*md*—Mandibula.

*mx*—Maxila.

*p. m.*—Palpes maxilars.

*p. ll.*— » llavials.

*c<sub>1</sub>c<sub>2</sub>c<sub>3</sub>*—Coxes.

*st*—Sternum (pro).

*eps<sub>1</sub> eps<sub>2</sub> eps<sub>3</sub>*—Episternum.

*epm*—Epímeres.

*p*—Pene.

*t<sub>1</sub> t<sub>2</sub> t<sub>3</sub>*—Tarses.

*v<sub>1</sub>... v<sub>7</sub>*—Anells abdominals.

LÁMINA II

Fig. 1.—Labrum truncat.

» 2.— » ab una punta.

» 3.— » carenat.

» 4.—Mandibules.

» 5.—Primers articles d'una antena.

» 6.—Cap de *C. lunulata* Fab. vista pel devant.

» 7.— » » *C. flexuosa* Fab. vist per sobre.

» 8.—Pronotum.

» 9.—Abdómen.

» 10.—Elitre dividit en regions.

» 11.— » ab taques arrodonides y poligonals.

» 12.— » ab faixes y lúnules.

» 13.— » de *C. flexuosa*.

*a*—Primer punt escutellar.

*b*—Segón » »

*c*—Punt sutural.

- » 14.—Elitre de *C. lunulata*.  
*a*—Primer punt discal.  
*b*—Segon » »  
*c*—Tercer » »  
*d*—Quart » »

## LÁMINA III

Fig. (1 á 11 Elitres ab diferentes disposicions de les taques).

- 1.—Forma humeral.
  - 2.— » connata.
  - 3.— » apical,
  - 4.— » circumflexa.
  - 5.— » semicircumflexa humeral.
  - 6.— » » apical.
  - 7.— » circumflexa.
  - 8.— » semicircumflexa humeral.
  - 9.— » » apical.
  - 10.— » conjuncta.
  - 11.— » discal.
  - 12.—Elitre ab indicació de la fosa humeral.
- 13 y 14.—Ales.

## LÁMINA IV

- Fig. 1.—Elitre de *C. silvatica* L.  
 2.— » » *C. silvicola* Latr.  
 3.— » » *C. hibrida* L.  
     *a*— » » » v. *riparia* Dej.  
     *b*— » » » v. *Sahebergi* Fisch.  
     *c*— » » » v. *maritima* Dej.  
 4.—Elitre de *C. campestris* L.  
 5.— » » *C. germanica* L.  
     *a*— » » ab. *catalonica* Beuth.  
     *b*— » » var. *sobrina* Gory.  
 6.—Elitre de *C. maura* L.  
 7.— » » *C. paludosa* Duf.  
 8.— » » *C. circumdata* Dej.  
 9.— » » *C. trisignata* Latr.  
 10.— » » *C. litterata* Sulzer.  
 11.— » » *C. lunulata* Fab.  
 12.— » » *C. flexuosa* Fab.















